

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 8. januarija 1897.

List I.

„Zgodnji Danici“ ob njeni 50letnici. (1847.—1897.)

Pol stoletja ljubljeni slovenski svet
„Zgodnja“ ti „Danica“ že nam razsvetljuješ,
Od zemlje nas k večni luči napeljuješ —
O, kakó bi naj proslavljal jaz te vnet!

Mož, ki dolga leta te prižigal nam,
Šel od dela je k počitku v večno spanje,
Ni ga več, da on verline nekdanje
Tvoje nam v spomin poklical zdaj bi sam.

Tvoji žarki padali so nam v serce,
Božjo so ljubezen v nas uterjevali,
Rimske cerkve slavo nam razglaševali,
In dobrotne so izvabljali roke.

V tvojem svitu cel se je postaral rod,
Zdaj krog tebe zbirajo moči se mlade,
Serca polnijo i tem želje in nade,
Naj po tebi še slavil bi se Gospod.

Vzhajaj torej še v prihodnje v Božjo čast,
Za nebesa krepko vnemaj nas in budi,
Sveto Cerkev čas zdaj stiska hudi —
Ti nas uči streti satanu oblast!

J. P. Belostenski.

Detetu Jezusu v jaslicah.

Zemlja srečna, mir po tebi bodi!
Bog, tvoj Stvarnik, v jaslicah počiva,
O blagostih še nadzemskih sniva,
Sen Ga po nebeškem raju vodi.

Merzla zimska noč, nocoj odstrani
Skerbna pih ledeni svoj od Njega,
Ljubav vroča naj samó obsega
Materina Ga in zvesto brani.

Le počivaj mirno Božje Dete,
Pot utrudila Te je iz neba,
Ni se križa zdaj še bati treba,
Ki razperl bi roke Tvoje svete!

Detece, kako si pač še malo
In v telesu še tako slabotno,
O kako bi pač se zdaj lahkotno
Za naš dolg na križ pribiti dalo!

Ličece zdaj Tvoje je rudeče,
In deržiš na smeh se ljubeznjivo,
Pa ne boš še v sodbo gnano krivo,
Dokler čas za Te se ne izteče.

Brez skerbi, težav in brez terpljenja
Mirno naj teko Ti mladi dnevi,
Če si prav rojeno bilo v revi,
Čas je lep, le se raduj življenja!

Pridejo pa leta, ko Ti zlobno
Ljudstvo sicer nujno bo sledilo,
A v zavisti svoji obsodilo
Vendar bode Te v oblast hudcbno.

Kot zdaj v bornih jaslicah v plenice
Mehke si od matere povito,
Nekedaj na terdi križ pribito
Boš tako od zlobnih rok krivice.

Vi, duhovi Božji na višavi,
Pojte le vspavanko Njemu milo,
Da se bode sladko izpočilo
Ljubo Dete, Jezušek, v nižavi.

J. P. Belostenski.

Sveti trije Kralji.

Od jutra zvezda čudovita
Priplavala je na nebo,
Njen svit predramil je rodove,
Ki upa polni va-njo zro.

Oj, zvezda ta vesele čase
Na zemljo oznanuje spet,
Ko dolga doba grozne tmine
Oklepala je grešni svet.

Skrivnostni žar iz nje odseva,
V nje sredi Dete se blišči,
Ki ročice steguje k zemlji,
Kot da objeti jo želi.

In vzdignili trije se Modri,
Vladarji vzhodnih so dežel,
Pa spremstvo s častnimi darovi
Vsak izmed njih seboj je vzel.

Spoznajo v zvezdi roko Božjo,
Ki jih zvabila je na pot,
Znamenje v njej pa jim razlaga,
Da rojen kraljev je Gospod.

Pred njimi zvezda se pomiče,
Da pridejo v Jeruzalem,
Tu hipno pa nebo jo vgasne,
Nevidna zopet je očem.

Heroda vprašajo, kje rojen
Deželi judovski je kralj,
Njegova zvezda pripeljala
Da jih iz jutrovskega je dalj.

Prestrašen se Herod jim hlina:
„Le pojdite tje v Betlehem,
Ko dete najdete, vernite
Spet k meni se v Jeruzalem!“

Odpravijo na pot se Modri,
Z neba spet zvezda zablišči,
Pred njimi gre, pa kar nad hlevom
Na pol razpadlim obstoji.

V njem najdejo nebeško Dete,
Zaklade svoje zdaj odpro,
In Mu darujejo v molitvi
Kadilo, miro in zlato.

Boga kadilo označuje,
Človeka mira v Njem izda,
V Bogu-človeku čast kraljevo
Odkriva žlahtni dar zlata.

Hvaležno pač od njih Marija
Sprejela je darove te;
A tudi Ona dar jim vrne:
Da svoje Dete jim v serce.

Na Božje se povelje Kralji
Zdaj vrnejo na drugo pot,
Ki pa v Jeruzalem ne vodi,
Ker grozni vlada tam Herod.

Tako po zvezdi je razglasil
Bog rojstvo svojega Sinu.
Ki prišel je na svet oznanjat
Vekove sreče in miru.

J. P. Belostenski.

Kraljeva hišica.

(Prosto poslov).

Za hišico vem majhno, lično,
A v nji stanuje Kralj resnično,
Najvišji Kralj zemljé, nebá,
Dobrotljivo sercé ima.

Ljubezen sama je, milina,
Poslušá vsacega terpina, —
Ki k hišici približa se.
Molitve ključ mu jo odpre.

Kdor sem z zaupanjem priteče,
Pomóči Kralj mu ne odreče,
Govôri z njim le priserčno,
Kot dete z materjo ljubo.

Če tudi prošnja ni umetna,
Da le je serčna, bo prijetna,
Dobrotni kralj je bo vesel,
V ljubezni rad jo bo vzprejel.

Zato: če truden si, v nezgodi,
Če ves tvoj up je šel po vodi,
Če steze krije zmot oblak,
O kam bi hitel siromak?

Čolnič sercé tré moč viharja,
Zavetja kje ti sveti zarja?
Oj, hiti h kralju upajoč —
Resitev našel boš, pomoč,

A ne v rešitev le, v zavetje; —
On sam, ki kralj neskončno svét je,
V ljubezni se ti vžiti dá,
Da tvojo dušo okrepčá.

Življenja zadnji dan napoči
Tvoj kralj, od tebe se ne loči,
Oj sreča! če bo on s teboj,
Končal boš slavno smertni boj. —

Zato pa Kralju zvest ostani,
„Do smerti zvest“ služabnik vdani,
Pred hišico rad môli, poj:
Češčen, o sladki Jezus moj!

Radoslav.

„Zgodnja Danica“ — ob petdesetletnici.

Minulo leto, sploh malo ugodno glede raznih škod, je med drugimi nezgodami ljubljanskemu stolnemu kapitolu vsekalo tri globoke rane, porušilo mu je tri močne stebre. Meseca junija je nenadoma pobrala nemila smrt v daljnem Peštu velezaslužnega poslanca kanonika Karola Kluna, ki je bil prvi vrednik „Slovenca“ in je zdaj veliko let vrlo in vspešno zastopal našo

deželo v deželnem in državnem zboru in si stekel neprecenljivih zaslug za ves slovenski narod. — Meseca novembra nam je vzela smrt še krepkega stolnega dekana in škofijskega namestnika dr. Henrika pl. Paukarja, ki je bil mil. knezoškofu desna roka, in je 30 let spretno vodil bratovščino ss. Rešnjega Telesa, tako hitro, da smo bili vsi osupnjeni. — Še pred tema dvema, pa je meseca aprila, po kratki bolezni smrt pretrgala nit življenja kanoniku in velikoletnemu vredniku „Zgodnje Danice“, Luki Jeranu, možu, ki je dalječ čez meje slovenskih okrajin slovel zavoljo svojega plemenitega značaja, zavoljo svoje obširne učenosti in neumorne delavnosti, možu, ki je že od mladih let ves gorel za sveto katoliško cerkev, in za njeno razširjanje, pa tudi za svoj slovenski narod in njega pravo omiko in obliko za čas in za večnost.

Za te blage namene si je modri mož poslužil raznih sredstev, pred vsemi obširne učenosti, posebno bogoslovske in jezikoslovske, ktere je rabil v svojih neštevilnih spisih in pastirskih opravilih; zlasti v jezikoslovji je bil unikum, ne le slovanski in romanski jeziki so mu gladko tekli, tudi v težki arabščini in ptuji mažarščini se je toliko izrazil, da je pogosto in rad spovedoval, res je bil pravi Mezzofanti slovenski. Ta izvrstni, neumorno delavni gospod si je stekel za sv. cerkev in slovenski narod neprecenljive zasluge, ki ga stavijo med slavne pervake naroda slovenskega. Le kratko imenujem njegov veliki trud pri prestavi sv. pisma po Alliolu, njegove izvirne in izvrstne šmarnice več letnikov, mnoge cerkvene govore; povdarjam le toliko letno vredovanje našega cerkvenega lista „Zgodnje Danice“, ki ima letos obhajati petdesetletnico in jo je od leta 1852 skoraj čisto sam vredoval r. g. Jeran. — Danica, ki je vplivala na vse kroge, na priproste in učene, ki je kot svitla luč budila in vnemala za vsako dobro stvar, pospeševala katoliško življenje med domačimi, pa tudi po družih deželah po misijonih in dopisih po Bosni in Jutrovem sploh, po Afriki in sv. deželi; vse tudi nekatoličane je klicala v edinost sv. cerkve in skrb sv. Očeta, za katerega je vsa gorela in neutrudno delala, da bi bil en hlev in en pastir.

Kakor za katoliško resnico je gorela Danica tudi vedno za krščansko ljubezen. Za vsako potrebo in zoper vsako nesrečo je imela usmiljeno srce in odperto roko, naj si bo ogenj, toča, povodenj rada in hitro je hitela na pomoč in klicala še drugih dobrih src. Priča tega je nabiranje denarjev od prvih letnikov do seda-

njega. Smemo reči, da nobeden časnik ni v tem oziru toliko in tolikokrat pomagal. Ravno po teh delih ljubezni se je usmiljena Danica tudi domačim in ptujim prikupila in zaupanje pridobila. Omeniti moram o tem oziru zlasti to, kar je že sicer obče znano. Koliko je Danica storila že veliko let sem za naše revne pridne dijake, povsod je dobro znana naša dijaška miza, za katero je „financ-minister“ Jeran tisoče in tisoče nabral in plačeval. Koliko pa je bilo še treba za stanovanja, obleko in šolnino, 100 in 100 takim je pomagala verla Danica k poštenu službi. Prav hvaležne so se skazovali dobri učenci pri vsaki priložnosti, čez vse pri lepem Jeranovem pogrebu, kjer so dobri otroci spremili dobrega očeta in zdihovali: Oče nam umrl je, kdo nam ga nadomesti! Upamo, da bela Ljubljana in blagi Slovenci drugod ne bodo zamudili podpisati potrebne vredne naprave za revne dobre dijake.

Kakor za druge darove, je tudi za to dijaško podporo veliko pripomogla Zgodnja Danica, ki je prosila nabirala in priporočevala, bodi si priležno ali nepriležno. Da ne utrudim čitateljev, le še enkrat povzamem oba poglobitna namena Zgodnje Danice, namreč gorečnost za sv. vero ali cerkev, in dela ljubezni v vsaki potrebi, zlasti revni mladini.

Glede na te in enake razloge je naša sveta dolžnost vse skusiti in storiti, da se naša Danica še za naprej ohrani, naj velja, kar hoče; ne sme nam zamreti, dalje mora živeti in blagodejno delati za cerkev in narod. To terja že hvaležnost in pieteta do r. g. Jerana ki je močno želel in še na smrtni postelji priporočal, in mu s tem skazujemo veliko ljubav in hvaležnost. To terjajo koristi kat. cerkve, kateri je bila Zgodnja Danica krepka podpora in zvesta hči vsikdar udana, skrbna za njeno čast in slavo, in bi jo gotovo nerada in težko pogrešala pri Slovenih. To terja tudi slovenski eminentno katoliški narod, ki želi in potrebuje krepke kat. hrane, kakoršno mu je delila Zgodnja Danica že toliko let, in bi jo težko pogrešal. To žele naše kat. družine, ki se po navodu Leona XIII. zbirajo okrog sv. družine in prosijo blagoslova za vsestranski blagor, in se bodo gotovo tudi tu rade držale vodila skušene in zveste Zgodnje Danice. Živela Zgodnja Danica še in še v slavo Božjo v veselje in vsestranski blagor vsem vrlim Slovencem, ki so sv. volje!

Dr. —k.

Venec na grob prečastnega rajnega gospoda Luke Jeran-a.

*bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika,
vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi
smerti.*

Motto:
»Pridi k nam Tvoje kraljestvo!« —
II. prošnja Očenaša.

(XI. nadaljevanje.)

Nadaljevaje popis Jeranovih slovstvenih del navedem, da je l. 1854. izdal molitvenik „Serce Marije prečiste Device.“ — Da bi priskočil v pomoč zlasti takim čč. gg. sobratom duhovnikom, ki vsled svojih opravil nimajo časa za sostavo cerkvenih govorov, je v l. 1855. in 1856. izdal „Cerkveni Govornik“. — V letih 1856—1859. je pisal za: „Sveto pismo stare in nove zaveze.“ — Od l. 1855—1860. je sodeloval pri sestavi besednjaka: „Deutsch-slov. Wörterbuch Wolf-Cigale.“ — V l. 1859. je izdal I. zvezek svojih „Šmarnic“ pod naslovom: „Marijin mesec, ali cvetice Marije Device za vsak dan meseca majnika.“ Ta knjiga je bila posebno priljubljena med našim ljudstvom, ki se je bilo o istem času posebno goreče jelo vnemati in zanimati za lepo šmarnično pobožnost. (Vemo za faro na Gorenjskem, kamor so ljudje ob nedeljah po 2 uri in še dalj hodili k šmarnični pobožnosti, ker se bližej ni opravljala.) Ni čudo, da se je ta šmarnična knjiga prav hitro razprodala. — Naslednje 1860. leto je izdal marljivi gosp. pisatelj: „Večni mesec za žive in mertve.“ — V l. 1861. je izšlo iz njegovega peresa zopet čvetero novostij, namreč: „Postne pridige“; — „Sveti Križevi Pot“; „Angeljska služba za mladenčce“ in „Šmarnice nebeške Kraljice Marije Device, II.“ — L. 1862. je izdal obširno knjigo: „Kalvarija“; — l. 1864. zopet „Šmarnice naše visoke nebeške Kraljice, neomade žane Marije Device. Tretji letnik.“ (Te šmarnice je bil l. 1882. pod enakim naslovom vnovič izdal z opombo: „Drugi, nekoliko zboljšani natis.“) To leto (1863.) je sodeloval tudi pri jako znameniti knjigi „Zlati vek“, dal v natis: „Svete Pesmi. IV. bukvice.“ — in dr. Ignacij Knoblehar-ju na čast spisano knjigo „Abuna Soliman“, (pod tem imenom je bil namreč znan Knoblehar pri Afrikancih). L. 1865. je izdal: „Šmarnice Marije Device. Četrti letnik.“ Ta letnik je prav zelo zanimiv. Nekako geslo vzel si je bil „Pesem treh mladenčev, Dan. 3. 57. Častite Gospoda vse dela Gospodove.“ — med vsakdanjo: „Cvetlica v hvalo Marije Device“ pa je vpletel iz domače zgodovine več milostij, ki so jih zadobili Marijni častilci zlasti na Dobrovi, na Žalostni gori, pri Mariji „Bistriški“ na Hervaškem itd. — L. 1868. dal je zopet dve novosti na dan. „Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“ — in „Kratek poduk o škapulirju.“ — L. 1870. je obogatil naše slovstvo zopet s knjigo: „Šmarnice Marije Device. Peti letnik.“ — V l. 1870. in 1871. je spisal knjižico: „Mladenček Dominik Savio“, kar je v drobnih zvezkih izdaval „Katoliška družba za Kranjsko“ za svoje člane. — V l. 1872. je spisal neutrudeni gosp. pisatelj zopet dve novosti. Eno je: „Popotvanje v Sveto Deželo.“ Ta knjiga je zelo obširna, in obsega 413 strani. Naslov njeni je: „Popotvanje v Sveto Deželo, v Egipt, Fenicijo, Sirijo, na Libanon, Carigrad in druge kraje.

Obhodil in popisal L. Jeran.“ K temu popotvanju, ki je jako zanimivo pisano, je Jeran-a, kakor iz vvida razvidimo, gnal dvojni namen: „marskaj viditi in naučiti se,“ — zraven pa „za bližnjega izdatne korist“, kar poslednje menimo tako tolmačiti, da je po potopisu želel zanimati, učiti in blažiti serca vseh onih, kateri bodo brali njegov potopis. — Pa s tem se še ni zadovoljil. Spisal je to leto še drugo novost: „Šmarnice Marije Device. VI. letnik.“ Posebno zanimiv je ta letnik za to, ker je vanj vpletel popis vseh odličnejših svetišč in cerkva, ktere je videl na svojem romanju v Jeruzalemu in v sveti Deželi. Taki spisi bodo imeli še čez leta in leta svojo vrednost in zanimivost. — L. 1878. je izdal g. Jeran zopet: „Šmarnice Marije Device, VII. zvezek,“ in to je bila zadnja knjiga te verste iz njegovega peresa. — L. 1882. je izdal „Rože in Koprive za šolo in dom I.“ in kakor sem že spredaj omenjal, drugi natis III. letnika „Šmarnic.“ —

Kar sem o literarnih delih Jeranovih omenjal in navedel dozdej, so bili, — da tako rečem, — le nekaki nameček k temu, kar je on od l. 1848—1896. napisal za „Danico.“ Kdor bi pa hotel o tem bolj obširno pisati in ponavljati, potreboval bi v to leta. — Onim, katerim zgodovina „Danice“ ni znana, naj ob kratkem povem, da je ona jela izhajati 1. julija 1848. pod naslovom: „Slovenski Cerkveni časopis.“ Vrednik bil je temu listu tedajni doktor sv. pisma in semeniški profesor, prečastni gosp. Jan. Kriz. Pogačar, poznejši ljubljanski knezo-škofo To ime (naslov) pa našemu priprostemu ljudstvu nekako ni vgajalo. To je opazil prečastni gosp. vrednik, toraj je l. 1879. z novim letom začela svetiti našemu narodu od takrat do sedajne ure, tako zelo priljubljena „Zgodnja Danica.“ Vrednik jej je ostal še vedno preč. gospod dr. Jan. K. Pogačar. Listi so imeli na čelu Marijo kot Zgodnjo Danico v nebeški krasoti in svitu, obdano in češčeno ob straneh od Njej klanjajočih se angeljev. Tako je ostalo z Danico tudi še l. 1851. Med glavnimi njenimi sotrudniki in so pisatelji bil je tudi gosp. Luka Jeran. — L. 1852. sta prevzela vredništvo „Zg. Danice“ preč. gg. A. Zamejc (sedajni kanonik) in L. Jeran. S tem letom se je lice listu predrugačilo. Enako je ostalo tudi l. 1853. — Naslednje 1854. leto je vsled odhoda Jeranovega v Afrikanški inisijon izdajal g. A. Zamejc „Danico“ sam; l. 1855. sta jo zopet vredovala vs skupno (gg. Zamejc in Jeran); — z l. 1856. pa je to breme prevzel g. Luka Jeran sam, in ga nosil čez 40 let, do svoje smerti.

Dejal sem: breme! in kako resnična je ta beseda, to ume razsoditi edino le vrednik kakega časnika, ali pa približno oni, ki za javnost pišejo; toraj vedo, koliko rokopisa je treba že samo za eno tiskano polo. Kako hitro je teden okrog zlasti za take, ki so navezani na druge stanovske dolžnosti! Gradivo za dotični časnik mora biti pripravljeno ož določenem času in uri, vzemi ga vrednik, kjer hočeš, magari če ti ga je tudi iz zemlje izkopati. Ako nima kaki list dobrih sotrudnikov, delaj vrednik, sam, bodi si po dnevi, ali v noči; kajti rokopolis mora o tej ali tej uri v tiskarno. In če bi vredniku samemu ne bilo treba drugega, kot pregledati mu poslane rokopolise, koliko truda in napora pri očeh zahteva to zlasti pri takih pisateljih, ki imajo slabo pisavo! Mnogokrat si je treba poseči kar s persti skozi lase,

in zdihtniti n. pr.: pomagaj sam Bog in ta sveti Božji križ, preden se kaka zavita pisarija prebere. (Rajni dr. Bleiweis mi je večkrat tožil, kakšne težave ima z rokopisom nekega zelo slovečega g. pisatelja iz sosedne Štajerske, preden je stlačil skupaj, kaj je g. pisatelj povedati hotel.) — Koliko pa dobijo gg. vredniki dopisov, ktere morajo popravljati, predrugačevati, ter vbijati si glavo, da ne pride tudi v neprijetno in nepovoljno dotiko z — državnim pravdnikom, ali kakor naši priprosti ljudje navadno pravijo: „s cesarskim gosp. dohtarjem.“ —

Pa še nekaj mora imeti vrednik, in to je: — mir! Tega pa preblaga duša gosp. Jeran zlasti zadnja leta pač skoro ni imel nikoli. Kadarkoli sem prišel k njemu, dobil sem ali že ktereга tam, ali pa je v teku moje navadno le kratke pomudbe kedo prišel po tem ali onem opravilu. Kedaj si je tedaj vendar utegnil vzeti toliko časa, da je zgotovil toliko veliko spisov? — Noč je v to morala pomagati! Ako človek celi dan dela in se trudi, navadno gre rad zvečer k sladkemu počitku. Tudi g. Jeran take telesne potrebe gotovo ni bil izuzet; — a! sila kola lomi! zaspanca je bilo treba odganjati, in to je pri njem na večer delala: — črna kava. Ona mu je dolgo v noč pomagala bediti, in zverševati to, kar mu dnevna opravila niso dopuščale! (Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Novoletno voščilo. Kakor vsako leto zbrala se je tudi letos duhovščina ljubljanskega mesta, da izrazi svoja novoletna voščila svojemu preblagemu nadpastirju, prevz. gospodu knezoškofu Mil. gosp. stolni prošt. dr. L. Klofutar je v daljšem tehtnem govoru opozarjal na težavne dolžnosti, katere je dandanes vsled žalostnih, krščanstvu skrajno nasprotnih časov izvrševati katoličanom v zasebnem in javnem življenju. K temu pa treba krepkih, neustrašenih voditeljev, katere imajo katoličani v svojih škofih in v vrhovnem poglavarju, papežu. V ta namen želi govornik vsega najboljšega prevz. nadpastirju za novo leto, da bi mogel z enakim blagoslovom božjim tako vzorno izvrševati svojo apostolsko službo, kakor je to tako hvalevredno storil dosedaj. — Prevz. knezoškof so se zahvalili za izražena voščila vdanosti in ljubezni, povdarjajoč, da res živimo v časih, ki od vsacega katoličana zahtevajo celega moža. Zato bo treba, da v prvi vrsti katoličani sami vestno, resno in dosledno spolnujemo svoje dolžnosti, ker nam zgodovina kaže, da vkljub neumorno delavnim, skrbnim stražarjem na Petrovi stolici in njih opominom katoličani niso vsikdar storili svoje dolžnosti in vsled tega tudi mnogo sami zakrivili sedanje krščanski veri nasprotujoče javne razmere. Nevstrašeno se nam je torej boriti zato, da Kristus prevlada v zasebnem in javnem življenju narodov, ker le v tem je najti rešitev za človeštvo. Do svojih načelnih nasprotnikov ne imejmo nikake osebne grenkosti, odločno se borimo proti pogumnim zmotam, v krščanski ljubezni pa prosimo Boga, da razsvetli nasprotnike krščanstva, naj se ne ustavljajo njegovi milosti. V edinosti, ljubezni in medsebojni prizanesljivosti živimo katoličani v novem letu, da tem zdatnejše Bog blagoslovi naše delovanje. V ta

namen žele Prevzvišeni vsem duhovnikom in vsemu dobremu narodu v škofiji veselo srečno novo leto!

Iz Kromberga. Ne da se tajiti, da so sv. misijoni nujna potreba sedanjega časa, da v marsikaterem lahkomišljenem srcu zveličavno vero na novo oživijo in utrde. Da je temu resnica, prepričali smo se tudi mi, ko smo obhajali sv. misijon.

Nepozaben nam ostane, če se spomnimo dobrot in milosti, ki jih je ljubi Bog podelil onim, ki so se ga z gorečo pobožnostjo vdeleževali. Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba velika. Voditelji so bili č. oo. lazaristi; Heidrich, Nežmah in Krivec 12. pr. mes. popoldne pričeli so sv. misijon s kerščanskim naukom in spovedjo. Drugi dan, v nedeljo je bil vvodni govor v. č. g. voditelja, sv. maša in skupno sv. obhajilo prejšnji dan spovedanih otrok.

Ganljiva je bila krstna obljuba! Kamenito serce se mora pri taci prizorih nehote omečiti, ko sliši nežno deco slovesno prisegati živo vero, zvestobo i ljubezen svojemu Izveličarju, z junaško, nevstrašeno navdušenostjo napovedati boj zapeljivemu svetu in satanu.

Da si je pobožnost vsak dan pričela ob petih v jutro in končala ob osmih zvečer — izvzemši le kratkega odmora od poldne do dveh — je bila prostorna cerkev zastavljena do zadnjega kotiča. Pri sklepu pa je bila velika gnječa. Govori so bili temeljiti, globoko premišljeni, vendar priprosti, da so v poslušalcih zapustili globok nepozaben vtis.

Vsebinska je bila praktična, primerna krajevnim in časovnim razmeram. Vsak večer ob osmih zapel je vikarijski, kakor tudi podružnični zvon, bodeč grešnike k poboljšanju in pokori. Vsako jutro ob štirih pa je vzbudilo lepoglasno priterkavanje vbranih zvonov duhovnjane, vabeč jih v domačo oerkev k sv. opravilu.

Kedo bi pozabil petka, dneva sprave! Marsikatero sovražno srce, ki je gojilo sovraštvo in kuhalo maščevalnost vže leta in leta, se je, zaslišajoč milodoneče glasove vbranega priterkavanja k spravi, omečilo in s sovražnikom sprijaznilo.

V mnoge družine povernili so se ljubi mir, zvestoba, vdanost in pokorščina.

V soboto je bilo sv. obhajilo za varihe, v nedeljo pa slovesno skupno sv. obhajilo. Krona sv. misijona je bil sklepni govor. Ni bilo poslušalca, da ni bil ganjen do solz.

Ob treh popoldne je bil blagoslov misijonskega križa, križcev, rožnih vencev, svetinjc, škapulirjev M. B. karmelske in žalostne M. B. Običajni spreved je izostal radi neugodnega vremena. V ponedeljek zjutraj ob šestih brala se je sv. maša za umerle duhovnjane. Nepričakovana je bila tudi ta dan udeležba moškega spola, darujoč sv. obhajilo v prid vernim dušam.

Koliko je koristil sv. misijon, prvi v tej duhovniji, znano je le Bogu. Njemu torej čast in hvala za obilne milosti in posebno pomoč!

Preserčna hvala visokoč. oo. patrom za njihov trud in neumorno požertovalnost, Bog Vsemogočni bodi jim plačnik!

Dolžnost mi tudi velevala prav iskreno zahvaliti se veleč. g. I. Dermastia, verlemu kapelanu Solkan-skemu, ki je ves čas sv. misijona neutrudljivo spovedoval, preč. g. Lileku, župniku, ki je bil več dni izdatna pomoč, častitemu gospodu I. Kraševcu ajšev-

skemu učitelju, za blagohotno izvežbanje tukajšnjih pevcev, ki so z milim petjem povzdigovali slovesnost in vsem p. n. gospodom iz mesta in dežele, ki so blagovoljno sodelovali. Bog povrni!

Razgled po svetu.

Cerkveni pregled za l. 1896. Vojskujoča cerkev na zemlji ima zopet jedno leto več za seboj, leto, v katerem je po svojem namenu nadaljevala delo Jezusovo na svetu. Tudi v tem letu je oznanovala zveličaven nauk Kristusove vere, delila sv. zakramente, darovala nekrvavo daritev v slavo trojediniga Boga. Tudi v tem letu se je cerkev kakor mati veselila z veselimi, žalovala je z žalostnimi, tolažila je nesrečne, podpirala uboge, po enih krajih zmagovala, po drugih je bila mnogo zaničevana in teptana. Kakor sta si hitro sledila cvetna nedelja in veliki petek tako se je godilo tudi katoliški cervi v minolem letu 1896. Preden se to leto za vselej loči od nas, pogledimo na kratko razmere v katerih se je vojskovala cerkev v tem letu po raznih krajih.

Začnimo, kakor se spodobi pri namestniku Kristusovem. Sreča za nas, da nam je tudi preteklo leto ohranil Bog vel. papeža Leona XIII. vkljub 86 letom zdravega ter noč in dan delavnega v čast božjo in blagor vernikov. V Rimu je ostalo tudi v tem letu vse pri starem. Papež v svojem mestu še ni gospodar. Sovražniki cerkve še nosijo glave po konci v večnem mestu. To obtežuje papežu njegovo delo. Vkljub temu pa se tudi v Rimu in po Italiji pozna, da še vedno vsemogočni Bog vlada svojo cerkev, ker vkljub vsem neugodnim razmeram moramo reči, da se tudi v Italiji poživlja kerščansko življenje. Kakor Kralj miru je sv. Oče potrudil se poravnati nasprotje mej Lahi in Abesinci ter zlasti poskrbel, da bi rešil na tisoče laških jetnikov in vojakov iz abesinske sužnosti. Sovražna laška vlada je sicer to delo kerščanske ljubezni preprečila, toda sama je morala potem darovati svojo čast in milijone denarja, da je dosegla to, kar je papež dosegel s samo svojo očetovsko ljubeznijo.

V Avstriji sicer nimamo splošno očitnega boja proti katoliški cerkvi, vendar pa cerkvi v naši državi ni z rožicami postljano. Stara liberalna stranka v zadnjih letih res vidno hira in zlasti so ji v zadnjem letu dali kristjani na Dunaju smertni udarec, vendar ima brezverstvo še veliko zaslombe in mnogo boja bo treba, preden se Avstrija res zopet vversti mej krščanske države. Imeli smo na Dunaju vrlega zastopnika papeževega Agliardija, kterege je papež povzdignil v kardinala in ga poklical v Rim. Tudi Rusini so dobili svojega kardinala Sembratoviča. S tem je papež pokazal, kako ljubi Rusine in kako želi, da bi jih nobena sila in nobena zvižaja ne odtrgala od stolice sv. Petra. Omeniti nam je, kako veličastno sta se veršila poljski in češki katoliški shod in potem splošni avstrijski katoliški shod v Solnogradu.

Ta shod je posebno pomenljiv, ker so škofje av. zborovalcem na tem shodu v posebnem pismu natančno določili, kako se je katoličanom dandanes vesti v zasebnem in javnem življenju in kako jim je braniti pravice katoliške cerkve v družini, v šoli in v državi. Proti frامasonom je bil poseben shod v

Tridentu, kjer se je marsikaj pojasnilo, kako sovražniki sv. cerkve vedno rujejo zoper nevesto Kristusovo in njene spoznavalce. V Mariboru je goreči škof dr Mihael Napotnik obhajal posebno slovesno škofijsko zborovanje, na katerem se je v povzdigo verskega življenja mej duhovni in verniki marsikaj potrebnega in koristnega vkrenilo, kar bi dobri Bog gledajoč na dober namen gotovo stotero blagoslavljal.

Sploh pa je v Avstriji v preteklem letu ostalo vse precej pri starem. Verske šole še nimamo, liberalci imajo jezo nanjo kakor puran na rudečo marelo, vendar se katoličani vedno bolj zavedajo, da brez dobre vzgoje ne bo dobrih časov ter zato povsod povdarjajo potrebo verske vzgoje. Žal, da so razmere v državnem zboru tako neugodne, da tam kar ni moč spraviti v tok šolskega vprašanja.

Na Ogerskem so pa razmere še bolj žalostne. Tam vlada neomejeno brezverstvo s sleparijami, podkupljivostjo in nasilstvom. Katoliški cerkvi se med Ogri sekajo hude rane. Zakon brez cerkve to je dosegla brezverska ogerska država. Pri volitvah so liberalci s toliko silo begali volilce, da ti niso mogli voliti prosti po svojem prepričanju in zato imajo sedaj zopet v novi zbornici liberalci veliko večino. Najbrže bodo začeli še bolj očitno preganjati katol. cerkev. Ogerski katoličani so pa vsled svoje malomarnosti tudi sami mnogo zakrivali in zato treba da se z borbami zrak očisti.

Na Nemškem so imeli v preteklem letu katoličani hude borbe s protestantovsko vlado, vendar so se katoliški poslanci prav dobro držali. Stvari so tako uravnane, da vlada brez njih ne more mnogo doseči v zbornici. Tudi proti socijalnim demokratom so se katoličani najvspešneje vojskovali. Najslabše se na Nemškem v cerkvenem oziru godi Poljakom, ktere hočejo Nemci popolnoma ponemčiti. Celo otrokom v prvih šolah se ne sme kerščanski nauk razlagati v domačem poljskem jeziku, marveč v nemškem. Kjer ni prave vere Kristusove, tam tudi pravičnosti ni, tam vlada le pest močnejšega.

Na Francoskem so obhajali letos štirinajsto stoletnico, odkar je kralj Klodvik vprejel sv. krst. Ta spominska slavnost pa je katoličane napolnovala z britkimi čutili, kajti sedaj ni pri francoski vladi nobenega znamenja kerščanstva. V preteklem letu so se cerkveni sovražniki spravili vzlasti nad šolske brate in sestre in nad usmiljenke, ker njih samostanom nakladajo tako visoke davke, da jih ti ne morejo plačevati. S tem jih hočejo sestradati in pregnati, da potem dobe vse šole pod svojo oblast. Katoličani se sicer krepko borijo, toda so premalo jedini, da bi mogli zdatno truditi se za korist katoliške cerkve. Želeti bi bilo, da bi francoski katoličani bolj poslušni bili naročilom sv. Očeta glede edivosti, kakor je bilo to do sedaj, potem tudi zanje nastopijo boljši časi.

Na Ruskem so minolo leto posebno slovesno kronali novega ruskega carja. Pri tej slovesnosti je bil pričujoč tudi papežev poslanec, katerega so zelo odlikovali. To priliko je porabil papež, da je pri carju prosil, naj bi vendar enkrat tudi katoličani na Ruskem prišli do svojih pravic, da bi smeli škofje občevati prosto s papežem in da bi duhovnov ne ovirali pri spolnovanju njih pastirskih dolžnostij. Od tedaj je res prišlo več ruskih škofov v Rim in še

sedaj se vrše pogajanja med papežem in carjem. Dal Bog, da novo leto prinese katoličanom boljših časov.

Na Balkanu se katoličanom le počasi obrača na bolje. V Bolgariji je moral prestopiti mladi prestolonaslednik v razkol, v Rumuniji se je zaradi žalostnih razmer odpovedal svoji službi nadškof Zardetti, v Črnigori se katoličanom bolje godi, v Srbiji hočejo za katoličane napraviti posebno škofijo. Omeniti nam je še nesrečnih Armencev, ki so preteklo leto najhujše trpeli po razdivjanih turkih, kateri so krščanskih Armencev pomorili več kakor stotisoč. Te grozne krvoločnosti vpijejo po maščevanju iz nebes in morda to pospeši čas, da se razsuje trohnela Turčija, in da tudi po teh lepih krajih zopet zavladava znamenje sv. križa. — Po Ameriki, Afriki, Avstraliji lepo napreduje katoliška cerkev vzlasti po misijonih. Povsod po širšem svetu vidimo, da je katoliška cerkev bila tudi v minulem letu vojskujoča cerkev ter da je po vzgledu Izveličarjevem živela v trpljenju preganjana, zaničevana, a obdana z božjo močjo je le zmagovala. Tudi v preteklem letu so se nad cerkvijo katoliško spolnovale besede Gospodove, da je peklena vrata ne bodo pomagala. Zato z zaupanjem v Boga pogumno pričnimo novo leto kot delavni katoliški kristijani, da bomo res vredni sinovi in hčere svoje častite matere sv. katoliške Cerkve.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinec (januvarij) 1897
(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Redovniki.

b) Posebni nameni:

9.) **Sv. Marcellin.** Katoliško časopisje. Počitek od duhovnega prenapornega dela. Grešniki iz navade. Letovišče glede vere v nevarnosti

10.) **Sv. Agata.** Krščanski možaki. Zela važno socialno podjetje nemških katolikov. Ohranjenje sadu duhovnih vaj.

11.) **Sv. Aleksander.** Notranja vnetost v službi božji. Odaljenje nevarnih zdravnikov in oderušnih podjetnikov od bolnišnic.

12.) **Sv. Ernest.** Duhovna preroditev mnogih župnij po sv. ljudskih misijonih. Redovni višji in njegova družina Ječe.

13.) **Sv. Agriolj.** Nedorazumevanje. Zapeljevanje delavci Duhovniki in obhajanci. Obvarovanje mladine pred zapeljevanjem.

14.) **Sv. Urseol.** Organizacija krščanskih delavskih služb. Občine razrite od strahu razpora.

15.) **Sv. Pavel Puščavnik.** Duh molitve in zaničevanja sveta zjedinjenih ločenih vzhodnih cerkva z Rimom.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešešovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba v čast sv. Jožefu in sv. Antonu, da bi se ji kupčija obrnila na bolje in da bi bila rešena denarnih stisk.

Listek za raznoterosti.

Prošnja! 29. december 1896 zapisati bomo morali pri nas nesrečnim dnevom. Ljubi Bog je nas obiskal. Zvečer ob 10. uri jelo je goreti v vasi Hrenovice in v treh urah vpepelil je požar 18 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Pogorelo je revežem nekaterim popolnoma vse, ni jim ostalo drugega, ko golo zidovje. Človek se, hvala Bogu, ni ponesrečil nobeden, tudi živino so rešili razen jednega prašiča in nekaj kokoši — ali poljski prikolki: seno, slama, žito, krompir, kisava, fižol in obleka je vničeno. Kaj malega obleke je kdo rešil, večina pa nič. Prišli so sosedje brant, pridno so delali, ali kaj, ko je vode prehitro zmanjkalo in so morale brizgalne mirovati. — Šele pol leta je, kar sem prosil usmiljena srca za svoje ponesrečene farane, zopet sem prisiljen klicati: Pomagajte, pomagajte! Škoda, kakor so površno cenili, znaša nad 20.000 gld. in je toliko bolj občutljiva, ker so bili pogorelci že preje ubožni in zadolženi in ker zavoljo slabe letine domači ne bodo mogli pomagati z živežem. Pogorelci bili so zavarovani, pa le za majhne svote, zato so pomoči potrebni.

Hrenovice, dne 30. decembra 1896.

Alojzij Puc, župnik

Nova maša. Iz Celovca, dne 29. decembra: Minulo nedeljo dne 27. t. m. daroval je naš rojak č. g. Avgust Križaj prvo sv. mašo v tukajšnji stolnici. Nova maša je bila sijajen dokaz, da se katoliško in cerkveno mišljenje vsaj nekoliko probuja tudi v Celovcu. Zjutraj pri sv. maši in popoldne pri blagoslovu je bila prostorna cerkev do zadnjega kotička natlačeno polna vernikov, tudi iz boljših krogov, ki so hoteli biti navzoči pri svetem opraviilu in sprejeti novomašnikov blagoslov. Slavnostno propoved je govoril č. g. o Jos. Franz S. J., ki je v izbranih naučenih besedah kazal, kako je duhovnik že po svojem poklicu prijatelj v najlepšem pomenu besede, omenjal je pa tudi, zakaj baš na Koroškem pomnakuje duhovnikov. — Dal mili Bog, da se izpolnijo vse želje, sporočene č. g. novomašniku ob slavnostnem dnevu, da bode po svojem delovanju pravi prijatelj krščanskega slov. ljudstva!

Božičnica v Marijanišču se je obhajala v nedeljo po Božiču pred mnogoštev. občinstvom. Vrstile so se mične deklamacije v slovenskem in nemškem jeziku z božičnimi pesmami, naposled pa se je predstavljala božični oratorij dekana Müllerja s štirimi živimi podobami. Prav te žive podobe, mojstersko postavljene, so v igri najbolj ugajale udeležencem. V drugi dvorani je bilo postavljeno bogato božično drevo, na okrog ob stenah so bila razstavljena obilna božična darila, katera so za sirote podarili večinoma ljubljanski trgovci. Vsak izmed otrok je dobil kaj, bodisi za zobe, ali obuvale in oblačilo, ali igračo. Mnogo odlične gospode z deželnim predsednikom na čelu je počastilo zavod ob tej lepi priliki. Vsem je bilo všeč ne samo spretno govorjenje in gibanje dečkov, ampak zlasti tudi njih zdravo in cvetoče lice. Da se ob letu zopet zdravi vidimo!

Splačal ju je. Kapucin pater Anton peljal se je po železnici. V istem vozu sedela sta tudi dva mlada gospoda, kterima je patrova kuta že pol ure daleč smerdela. Ta dva pa sta imela to slabo lastnost, da nista mogla zamolčati, kar sta ravno mislila in zato sta tudi sedaj jela prav pošteno

obirati in obrekovati našega patra. No, ta se za njiju psovke ni zmenil, ampak je vneto opravljal svoj brevir. Ko dokonča, vpraša ga jeden teh gospodov, kako mu je ime. „Pater Anton N. sem.“ „A, tako, Anton ste,“ pravi na to, „kteri pa, ali tisti s prešičem ali tisti z oslom?“ (Sv. Antona slikajo namreč včasih s prešičem, včasih pa tudi z oslom). Kapucin pa se oberne k prvemu in pravi: „Če govorim z Vami, sem Anton z oslom, če pa z Vami, (oberne se k drugemu), potem sem Anton s prešičem.“ — Radovednežema je sedaj utihnili umazan jezik in pater je imel pred njima mir.

Dve zlati knjigi za mladeniče, zlasti dijake. Pokojni P. Adolf pl. Doss, S. J. je bil velik mladinaljub. Videl je, koliko nadpolnih mladenčev strmoglavi hudobni svet dandanes v propad dušne in telesne pogube. Hotel jim je pomagati z lepimi nauki, s koristnimi nasveti. Spisal je v ta namen knjigo: „Gedanken und Rathschläge gebildeten Jünglingen zur Beherzigung.“

Knjiga je doživela, kolikor je pisavcu teh vrstic znano, že devet izdaj. Obsega na 560 straneh 172 raznih razprav same tečne dušne hrane za mladenče. Razverstijo se v 4 oddel.: 1.) Umkehr, 2.) Befestigung, 3.) Fortschritt, 4.) Vollendung. Kaže razne napake, svari pred priložnostjo, budi k čednosti, kaže pomočke, daje navodila, svarila, bodrila itd. ozira se na vse dušne potrebe mladega človeka, tudi celo na izvolitev stanu.

Vse je pisano čudovito jedrnato in logično jasno in prepričavno. Stavki so kratki, glavne misli celo z debelimi črkami.

Drugi knjigi je naslov: „Die Perle der Tugenden —

Vsled krivične postave 4. julija 1872 so bili tudi jezuitje pregnani iz nemške države. Kaj stori blagi mož P. Doss? V pregnanstvu, daleč na tujem, piše svojim mladim prijateljem-dijakom v zimi l. 1872 in 73 ravno navedeno knjigo. Vedel je pre-dobro skušeni odgojitelj mladine, da se mladine naj več telesno in dušno konča zaradi izgube sv. čistosti in sicer že v srednjih. še bolj pa na visokih šolah. V tej knjigi uči mladenče, na 146 straneh v 98 razpravah, svete čistosti, nje velike vrednosti in o pomočkih, jo ohraniti. Vsaka razprava ima dodan iz-gled iz življenja svetnikov ali iz posvetne povestnice. Pisana je tako ljubeznjivo, da se mora prikupiti vsakemu mladenču, če le ni serce njegovo do trdega spridenjo.

Gospodje katehetje srednjih šol, vi vodniki mladeniških zavodov in izgojevališč, pa tudi raznih društev in družb soznajte mladenče z omenjenima knjigama. Berite jim včasih ta ali drugi oddelek ali vsaj jim povejte te ali druge razprave koristno vsebino. — Naj bi ti knjigi imel vsak dijak, jih prebiral, in študiral iz njih največji umetnost-katero prezirajo zlasti mladi ljudje; „spoznavaj samega sebe“.

Tudi visokošolcem bi bili ti knjigi zvezdi vodnici.

Koliko strupenega bere mladina dandanes v novejši literaturi, bodisi v nemški, slovenski ali drugi. — Ne manjka takih, ki mladino soznanja s slabim berilom, ga celo svetujejo in ponujajo!

Koliko slabih zgledov mora mladina dandanes gledati koliko pogubnih nauk, navodov, svetov in naravnost zapeljivosti poslušati.

Koliko učeče se mladine se vsled tega pokvari na umu in srcu, — zapelje na napačno pot za celo prihodnost, da nikdar več ne najde pravega tira. Nesrečna postane samo za-se, pa tudi za vse tiste, katere bo ona pozneje v raznih stanovih vodila! Ali je to reč malenkostna?

Kolika dobrota: mladenča pripeljati nazaj na pravo pot, še večji: nedolženega obvarovati pogube! In ravno to je namen navedenih knjig.

Ali pa naj mladina bere dandanes res samo to, kar jo dela nezadovoljno, nesrečno za se in za druge, nesrečno za čas in za večnost?

Varovati je treba mladino ne samo slabega berila, ji prodajati ne samo „indiferentno“ berilo, ampak treba ji je pomagati zopet in zopet za um in srce pozitivno koristnega berila. Um in srce mladega, učečega se, človeka sta bila takega berila vselej potrebna, zlasti velja to sedanji čas, ko na mladino vse preži, kedo je bo vjel na svojo stran pridobil za prihodnost.

Res pri mnogih ne bo pomagalo. Marsikateri bi pa rekel; o, ko bi bil jaz dobil tako knjigo popred v roke, nikdar bi zmanoj ne bilo tako dalječ prišlo. Če je rešen le jeden — pridobljenega je mnogo!

Zato piše v eni teh knjig, govoreč mladim dijakom: Ein Mann will ich einst werden in des Wortes ganzen Bedeutung, und kein Sturm, wahrte er noch so heftig soll mich je hinwegfegen von der Tanne, die da ist die Eine, heilige, katholische Kirche.

So nehmet dann zuweilen in einsamen Augenblücken diese Gedenklblätter zur Hand, durchgehet bedachtsam den einen oder den anderen Abschnitt, wendet das Gelesene auch Euch an und betet dabei Gott um die Gnade, nicht bloss zu erkennen, sondern auch zu üben, — „Domine, et videam et agam“!

Fr. P.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Iz Trsta 2 gld. 50 kr. — Neimenovana 40 kr. (za podobice r. g. Jerana). — Č. g. Martin Malenšek, župnik pri sv. Petru v Ljubljani, 3 gld. — Č. g. Mih. Saje, župnik v Štangi, 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana, 50 kr. — Č. g. Mih. Saje, župnik v Štangi, 1 gld. 80 kr. — Č. g. Matej Vidmar, katehet v Kamniku, 11 gld. 25 kr. — Č. g. Jože Jerše, kapelan Mokronoski, 6 gld. — Č. g. Dragotin Štefan Kumar, vikar loški, 24 gld. 54 kr. — Čast. g. Jože Švigelj, kapelan v Zagorji, 9 gld. — Čast. gosp. Alojzij Stroj, nunski katehet, 54 gld. — Čast. g. J. N. Kumar, vikar v Ravnici, 5 gld. 50 kr. — Gosp. Anton Dolinar iz Lučin 1 gld.

Za kruhe sv. Antona: Neimenovana 1 gld. — G. F. Krošelj bogosl. v Mariboru 1 krono — Neimenovana 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru po † Uršuli Cunder, 15 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: G. L. Šabec, 2 gld.

Za sv. Očeta: G. L. Šabec, 1 gld.

Za afrikanke misijone: G. L. Šabec, 1 gld.

Za bratovščino sv. Reš. Telesa: G. L. Šabec, 1 gld.

Za razširjanje sv. vere: Č. g. J. M. Kumar, vikar v Ravnici, 1 gld. 50 kr.

Za misijone: Katarina Pogačar, 1 gld. — G. L. Šabec, 1 gld.

Za cerkev Jezusovega Srca v Ljubljani: G. L. Šabec, 1 gld.

Za trapištovski samostan v Marijanhillu: Več oseb skupaj, 11 gld.